Година X. ВАРНА—ПРОВАДИЯ, 10 май 1915 г. Брой 18

СВОБОДЕНЪ ГЛАСЪ

Общинска Библиотека тукъ

СЕДМИЧЕНЪ ИНФОРМАЦИОНЕНЪ ВѢСТНИКЪ.

Абонаментъ за година 8 лева
за 6 мѣсеца 4 лева

Редакторъ-стопанинъ
СТЕФАНЪ НА. ПЕТКОВЪ.

Редакцията ни се помѣщава на
ул. „Драгоманъ," въ здан. на Т. Живковъ

Такса за публикациитѣ на 1 стр. по 60 ст; на 2 и 3 стр. по 80 ст.; на 4 стр. по 50 ст. на кв. с. м. Приставски и бирнич. обявления за 1 пать по 5 ст. за 2 пати 10 ст. на дума.

Д-ръ Борисъ Т. Драмовъ

специаписть по болеститѣ на кожата и пикочно-половитѣ органи.

Приема болни всѣкидневно. Варна, ул. „Св. Климентъ" срѣщу банята на М. Филиповъ.

„ОРЕЛЪ"

БЪЛГАРСКО ОБЩО ЗАСТРАХОВАТЕЛНО Д-СТВО
ВЪ СОФИЯ.

Основенъ капиталъ 2,000,000 зл. лева.

Осигурява при най-изгодни условия по:
„ЖИВОТЪ," „ПОЖАРЪ" и ЗЛОПОЛУКА"

„Орелъ" осигурява по най-модерни комбинации, съ най-ефтини премии и при най-изгодни условия, съ рискъ за война и пр.

„Орелъ" приема да поеме риска за всички видове постройки, стоки, мобили, покѫщнини, индустриални прѣдприятия, фабрики, складове и пр.

„Орелъ" е въвелъ най-модернитѣ комбинации за застрахования, като срѣщу колективни, тъй и срѣщу единични злополуки, които могатъ да сполѣтятъ човѣка, било когато върши ежедневната си работа, пѫтува по желѣзницата, когато е занятъ въ производството си и пр.

Генерални агенти:
ЕКИМЪ МАНОЛОВЪ & СИЕ, ВАРНА.
Телеграфически адресъ: „Екимовъ," телефонъ № 152.

Купувамъ акции и облигации

отъ всички дружества и банки.

Справка редакцията на в. „Св. Гласъ" за П. Д.

Варненска Черковна Свѣщоливница.

ОБЯВЛЕНИЕ № 5.

гр. Варна, 20 Априлъ 1915 год.

Варненската черковна свѣщоливница извѣстява, че на 20 май 1915 год. въ 4 часа слѣдъ обѣдъ въ канцеларията си ще произведе търгъ съ тайна конкуренция за доставката на 3000 килограма чистъ, желтъ пчеленъ восъкъ.

Цѣлата доставки възлиза приблизително на 18,000 лева.

Искания залогъ 5% е 900 лв. прѣдставенъ въ банково удостовѣрение.

Поемнитѣ условия могатъ да се прѣглѣждатъ всѣки присѫтственъ день и часъ въ лавишката канцелария.

Отъ Настоятелството.

Варненско Черковно Настоятелство

ОБЯВЛЕНИЕ № 63.

гр. Варна, 16 Априлъ 1915 г.

Обявява се на интересующитѣ, че на 25 май т. г. въ канцеларията на настоятелството отъ 2 до 4 часа слѣдъ обѣдъ ще произведе търгъ съ явна конкуренция за доставка на:

1) 250 теглилки дърва за гориво.—Приблизителна стойность отъ 17 0 л. и
2) 2000 килограма дървени издѣлко,дѫбови въглища на стойность 200 л.

Искания залогъ е 5% върху сумата на цѣлата доставка, или по отдѣлно за всѣка.

Поемнитѣ условия могатъ да се прѣглѣждатъ всѣки присѫтственъ часъ прѣзъ деньтъ въ канцеларията на настоятелството.

Отъ Настоятелството.

Рекламирайте чрѣзъ „Свободенъ Гласъ"

11 май.

Има дати въ историята на народитѣ, които имъ сочатъ епохални дѣла, които имъ спомнятъ скѫпи и свети национални идеали. Такава дата е 11 май — денътъ на равноапостолитѣ св. св. Кирилъ и Методи.

Въ единъ моментъ на голѣма духовна тъмнина, когато невѣжеството разтилаше на широко своитѣ криле и затъмняваше слънцето на просвѣтата, въ Солунъ двамата братя Кирилъ и Методий работѣха надъ българската писменость — творѣха славянското четмо. И тѣ го изработиха, тѣ го сътвориха и го разпространиха всѣдѣ кѫдѣто живѣятъ славяни.

Какъвъ великъ подвигъ, каква недостижима услуга на миналото человѣчество. И признателното потомство причисли двамата братя между светцитѣ. И всѣка година тѣмъ се отдаватъ хваления — прѣдъ тѣхния ликъ се правятъ поклони.

Какъвъ завиденъ дѣлъ за тѣхъ, какъвъ завиденъ дѣлъ и за насъ — българитѣ. За тѣхъ, че оставиха една свѣтла диря подирѣ си, че издигнаха едно блѣстящо слънце надъ человѣчеството; на насъ за това, че сж българи, че изнамѣриха българското писмо, българската книга.

България е горда, че като отваря страницитѣ на своята минала история, може да посочи имена на великани — имена на светци. Тя е горда, че е дала нѣщо велико въ живота.

11 май е праздника на великото на България.

И ние го празднуваме, увы! празднуваме го... когато родния градъ на равноапостолитѣ е подъ ново робство; празднуваме го когато тѣхната родина пѫшка подъ ново робство; празднуваме го когато България съ мѫка прѣглъща своитѣ сълзи на огорчение.

Какъвъ страшенъ трагизъмъ! Ние отворихме война, за да освободимъ Македония и прѣживѣхме като въ хубавъ сънь да я видимъ за малко свободна и послѣ — робство, кѫрви и пепелища. И това, което ужасява е, че онія, които трѣбваше редомъ съ насъ да освобождаватъ, ограбиха нашето прѣдъ лицето на онова славянство, на което българитѣ Кирилъ и Методи отвориха очитѣ да гледатъ слънцето на просвѣтата! Това славянство допустна да се извърши най-ужасното прѣстѫпление, което и историята не познава; нѣщо повече, то остана все така спокойно прѣдъ новитѣ терзанія на поробенитѣ въ Македония.

Въ тоя день — по-вече отъ всѣки другъ пѫть — ние казваме на свѣта, че прѣживѣваме една страшна мѫка, че не можемъ да забравимъ Македония, че ще се боримъ да я видимъ единъ день свободна. И това ще сторимъ безъ да се облѣгаме на оная сила, която до сега ни се сочеше като най-примамлива гаранция за успѣхъ— силата на славянството. Нещастието ни научи на едно, че ние прѣди да сме славяни, трѣбва да знаемъ че сме българи. И днесъ като българи честуваме паметьта на равноапостолитѣ Кирилъ и Методи.

Професорски нрави.

Обикновенно нѣщо е да срѣщашъ постоянно въ печата цинизъмъ, злоба и ненависть. Рѣдки сж тия вѣстници, които пазятъ своето реноме отъ дертлии хора. Но когато срѣщните статия, съ която се рецензира нѣкое литературно произведение, или се пише противъ нѣкой литераторъ, кѫдѣто качествата на дертлии хора сж изложени саморѫчно отъ послѣднитѣ, не можете да не се гнусите, а още повече когато подъ написаното съ злоба и цинизъмъ стои подписа на лице, просвѣтено и заемащо порядъчно обществено положение.

Въ брой 92 отъ 3 того, на в. „Прѣпорецъ," професоритѣ г. г. Ал. Балабановъ и М Арнаудовъ яростно нападатъ автора на книгата *„Пѣсень на селяка,"* г. Ст. Чилингировъ. Първия подъ формата на критикъ на едно поетично произведение злъчно осмива Чилингирова за неговата некадърность да пише поезия. Вторія пѫкъ то напада по поводъ на статията му въ бр. 18 н. г. на сп. „Свободно мнѣние," въ която се билъ отнесълъ неприлично къмъ него. Заинтересувани отъ тая статия, ний я прочетохме и което можемъ да кажемъ, то е, че г. Ст. Чилингировъ е изпѣлнилъ единъ дългъ къмъ обществото, като и изобличилъ неджинтѣ на тѣзи, които нѣкога сж го оскърбили и несправедливо и жестоко.

На кратко работата стои така: Ст. Чилингировъ подава заявление до управлението на литературния фондъ „Ив. Вазовъ" да подложи на прѣцѣнка поемата му „Пѣсень на селяка." Обаче той побързва да си оттегли заявлението щомъ се научилъ, че комитета, който ще прѣцѣнява трудътъ му, се състои отъ горнитѣ двама души, които имали неприязънь къмъ него. Слѣдъ врѣме той прѣдставя трудътъ си въ Академията на науки-

тѣ, която му опрѣдѣля премия. Това тъкмо много разсърдило г. Ал. Балабановъ, който излиза въ печата да напада Академията, че наградила г. Чилингирова. Тукъ се почва свадата. Въ виходкитѣ на г. Балабанова има неопозволени пѣ·ца, оскърбителни за всѣка личность. Сѫщото може да се каже и за г. Арнаудовъ. Първия нарича трудътъ на г. Чилингирова „поэмия“ и се извинява по единъ начинъ, който е оскърбителенъ за тѣхи, за които прави това извинение. Като че ли говори на дѣца, или на послѣдни простаци. Словослагателя билъ объркалъ — вмѣсто „поема,“ наредилъ „помия,“ но и той го удобрилъ. Ехъ, че извинение, здраве му кажи. Това никакъ не е по професорски. А пъкъ г. Арнаудовъ нарича *„падение“* писаното отъ страна на г. Чилингирова въ „Своб. мнѣние“ подъ заглавие: „Pro domo sua.“

Възпитание! Д. А.

Още по беззаконията на Варненския кметъ.

До Почит. Редакция на в. „Свободенъ Гласъ“, Варна.

Г-нъ Редакторе,

Въ интереса и за освѣтление на г-да гражданитѣ прилагамъ ви едно копие отъ едно мое заявление, изпратено и врѫчено чрѣзъ г-нъ кмета Василиевъ, за Варнен град. общ. съвѣтъ, на което заявление най-учтиво ви моля да дадете прилично мѣсто въ вашия вѣстникъ. Това толкова повече моля да направите, защото, ми се струва, че варненското гражданство трѣбва своеврѣмено да се освѣтлява относно истината не само за законно извършенитѣ работи отъ градското кметство, но не помалко и относно възможнитѣ и фактически безакония на сѫщото кметство, а особено, въ случая, относно безаконията на инакъ тъй много и прѣкалено популярния ни кметъ А. Василиевъ, между дѣлата на който все има нѣщо *чуруук*, па ако щѣте, и *дѣяния досущъ чемати, лошо кусурлии.*

А лошитѣ работи трѣбва *да се чакалятъ*: тъй учи и Христосъ.

Варна, 8 май 1915 г.

Съ уважение: А. П. Х.

Ето заявлението:

Уважаеми г-да съвѣтници,

По молбата ни отъ 27 IV.915 г. подъ № 5865, подадена ви отъ менъ и колега ми Ал. Н., като главни надзиратели, да ни се изплати възнаграждението за труда за врѣме отъ 6.II до 15.III т. г., г-нъ кмета е направилъ възражение, че на менъ не се слѣдва да се заплати за врѣмето отъ 15.II до 8.III, прѣзъ което врѣме съмъ прѣкаралъ на 3 недѣлно казармено обучение. Прѣди всичко, молбата ни отъ 27 априлъ т. г. направихме такава, каквато я имате, по нареждане на г. кмета. Между това, вѣрно е, че съмъ билъ на 3 недѣлно обучение, но не, разбира се, и въ нѣкоя кръчма. Признавамъ, че не познавамъ общинскитѣ бюджетни закони, нито съмъ юристъ; все пакъ обаче подозирамъ, че г. кмета ме ощетява по горния случай и то за чужда на общинскитѣ интереси смѣтка. Дѣ да зная, но по съвѣсть допущамъ, че г. кмета ва да посѣгне на сиромашкия ми залъкъ, все трѣбва да има въ съображение *свои, партизански*, но не и общински законни интереси. Ето напр. единъ случай, който азъ познавамъ между другитѣ, които ми сѫ неизвѣстни поне за този моментъ:

Уважаеми г-да съвѣтници,

Извѣстно ли ви е и съ ваше законно съгласие ли се плаща и до днесъ по 4 лева наднична заплата на нѣкой си П. Г., (синъ на полковникъ Г.), практикантъ при техническото отдѣление, въ чертежната стая, кѫдѣто той съ общинскитѣ пергели обнаружва своитѣ теоритически инженерски познания?

Извѣстно ли ви е тоже, че този практикантъ Г. получава заплатата си отъ *фонда „за помощь на безработнитѣ“ и то като надзирателъ* по изравняване на улицитѣ и събаряне кѫщята въ града?

И ако всичко това си позволявамъ да ви напомня, то вземамъ смѣлостьта на варненски гражданинъ да запитамъ: *е ли тая постѫпка на г-нъ кмета редовна и законна?*

Варна, 28 априлъ 1915 г.

Съ отлично уважение: А. П. Х.

Дневни новини.

Дѣлото противъ общинския съвѣтъ. По въпроса за отдаване на прѣдприемачъ канализацията на града се говореше и пишеше много. Поменаваха се неправилности, незаконности, а особено по освобождаване залога на Вазовъ и С-ie. Направена биде и ревизия, обаче гражданството не може още да чуе чистата истина по това. Сѫдътъ още не е сезиранъ съ извършенитѣ законопарушения, констатирани отъ финансовата ревизия. Научаваме се, че дѣлото стои още на масата на сѫдебния слѣдователь. Не знаемъ на какво се дължи това протакане отъ сѫдебния слѣдователь, но въ всѣки случай то не е никакъ извинително. Обществото, толкова много шокирано съ тия законопарушения, иска да чуе истината. Криви ли сѫ, прави ли сѫ сегашнитѣ общин. управници — нека сѫдътъ имъ отдаде заслуженото. Но за подобни случаи сѫдебния слѣдователь е длъженъ да бѫде малко по-експедитивенъ.

Образуванъ е въ града ни комитетъ за подпомагане бѣднитѣ и безработнитѣ. Цѣлиятъ градъ е раздѣленъ на 10 секции съ по единъ подкомитетъ отъ двама свещеници, двама учители и единъ гражданинъ. Срѣдствата ще се набавятъ отъ специално приготвени марки съ надпись: „не забравяйте бѣднитѣ,“ които ще се прилѣпватъ къмъ държавнитѣ марки на писма, заявления, актове и др. документи; отъ волни пожертвувания и подарьци и отъ вечеринки и забавления.

Дѣлото заслужава пълна подкрѣпа и желателно е то да намѣри широкъ приемъ между нашето гражданство. Никога бѣднитѣ не сѫ имали по-голѣма нужда отъ сега и толкова повече благотворителностьта трѣбва да имъ се притече на помощь.

Варненситѣ гърци не могатъ да се помирятъ съ положението си като гърци отъ България и на всѣка крачка шокиратъ, провокиратъ и дразнятъ всичко българско. Ще видите гърци, които излизатъ на разходка по евксиноградското шосе и приморската градина, да пѣятъ на гръцки, да говорятъ високо на гръцки, дразнѣйки съ това българското честолюбие. Сѫщо така въ кафенета, въ бирарии, въ кръчми и други заведения се говори повече гръцки и турски, което нѣщо душата на българина мрази.

Ако живущитѣ тукъ гърци не се вразумятъ и продължаватъ да дразнятъ българскитѣ граждани, ние може би да бѫдемъ свидѣтели на нежелателни сцени. Еднажъ за винаги трѣбва да разбератъ тия гърци че тукъ ве е Гърция и че ако тѣ искатъ и за напрѣдъ да живѣятъ въ България, трѣбва да почитатъ всичко българско, ако ли не, часъ по-скоро да си дигатъ чуковетѣ и да вървятъ кѫдѣто искатъ.

Дългъ се налага на г. окражн. управитель своеврѣмено да вземе мѣрки и да забрани говоренето на гръцкия и турски езици, сѫщеврѣменно да внуши на подвѣдомственитѣ си: пристави, старши и стражари да бдятъ за това подъ страхъ на уволнение и наказание.

Това трѣбва, да направи г. окражн. управитель, ако искаме града Варна да добие най сетнѣ българска физиономия.

Посърбяване на свещеницитѣ въ Македония. На 14 м. м. сръбскиятъ владика въ Битоля Варнава, свикалъ българскитѣ свещеници отъ Пелагонийската епархия и имъ прѣдложилъ да смѣнятъ въ единъ непродължителенъ срокъ досегашнитѣ си калимавки и раса съ такива, каквито носятъ сръбскитѣ свещеници въ коренна Сърбия, т. е. калимявка права, безъ бордюръ (вѣнецъ) отгорѣ и тѣсно расо.

Свещеницитѣ били прѣдупрѣдени, че, ако не се подчинятъ на това разпореждане, силомъ ще бѫдатъ заставени отъ сръбскитѣ административни и граждански власти.

Покрай това прѣдприета била хайка и противъ собственитѣ български имена. Битолската митрополия разпратила по сички селища таблица съ сръбски кръстителни имена — Урошъ, Бранко, Марко, Милена, Любица и пр., единствени, които могли да се раздаватъ при кръщение.

По-дръзки провокации българското население въ Македония не е изпитвало прѣзъ цѣлия си мѫченич. животъ.

Поборно-опѣлченското д-во кани своитѣ членове, по случай праздника св. Кирилъ и Методи, да се явятъ на 11 того, 8 часа прѣди обѣдъ, въ бирария Каракашевъ, отдѣто начело съ знамето ще се потеглятъ къмъ църквата „Св. Богородица,“ за взимане участие въ общото празднество. Всички да бѫдатъ съ орденитѣ си.

Конгреса на житаритѣ. На 4 май въ салона на „Славянска бесѣда“ се откри учредителния конгресъ на житаритѣ въ царството. Конгреса прие устава на новата организация, която има за цѣль да брани интереситѣ на житаритѣ. Слѣдъ приемането на устава, избра се управителенъ комитетъ на организацията, въ който влизатъ г. г. В. Боевъ, П. Хинковъ, Ю. Пиперковъ, Д-ръ Ив. Екимовъ, В. Чакъровъ, Хр. Марчевъ, Н. Алтимирски, К. Качевъ и Д. Сяровъ. За членове въ контролната комисия бидоха избрани: С. Ц. Симеоновъ, Д. Аврамовъ и В. х. Константиновъ. Въ конгреса участвуваха повече отъ 150 делегати.

На вниманието на г. прѣдседателя на Варн. окр. сѫдъ. Мнозина граждани ни се оплакватъ отъ несправедливоститѣ, които се вършатъ въ Варнен. окр. сѫдъ отъ справкаря Митю Стояновъ. Тоя господинъ, за когото и другъ пѫть сме писали, съ едни се е отнасялъ съвсѣмъ грубо, а съ други много вѣжливо. Ние не знаемъ кои сѫ мотивитѣ за това, но знаемъ, че ако се направи една ревизия на сѫщия справкаръ, ще се види, че той е насрочвалъ едни дѣла по 2—3 пѫти въ годината, а други и въ 2—3 години не сѫ насрочвани нито веднажъ. Това дава съмнѣние, че справкаря Стояновъ не изпълнява добросъвѣстно възложената му работа.

Дългъ се налага на прѣдседателя на сѫда г. Терзиевъ, да обърне вниманието на тоя свой подвѣдомственъ чиновникъ да бѫде еднакво услужливъ къмъ всички, които иматъ работа съ него, или пъкъ да го замѣни съ нѣкой другъ, за да се тури край на нередовноститѣ и негодуванията.

Духовна бесѣда. На 10 того, Недѣля, 4 часа подиръ обѣдъ, въ старата българска черква „св. Арх. Михаилъ“ ще държи П. В. свещен. Христо Георгиевъ духовна бесѣда на тема: „Църквата и прогресътъ.“ Входъ свободенъ за всички.

„Съврѣменна мисъль.“ Получи се въ редакцията ни № 31 отъ седмичното приложение на „Съврѣменна мисъль“ съ разнообразно съдържание и слѣднитѣ статии: 1. Задача на демокрацията; 2. Висшиятъ персоналъ въ просвѣтното министерство и 3. Войната и социализма.

За II продань.

Финансовъ Бирникъ при Провадийското Финансово Управление.

И. Д. № № 50, 51 и 52/914 г.

ОБЯВЛЕНИЕ № 196

Явявамъ на интересующитѣ се, че на 31 й день отъ първото публикуване настоящето въ вѣстникъ „Свобод. Гласъ“ ще продавамъ въ канцеларията си въ гр. Провадия втори пѫть слѣдующия недвижимъ имотъ, принадлежащъ на Мустафа Шакировъ Чаушъ, отъ с. Потрушанъ, за погашение дълга му къмъ хазната на сума 306 лв. 68 ст. по изпълнителния листъ № 615/912, 723/911, издаденъ отъ Новоселски мирови сѫдъ, а именно.

1) Кѫща въ с. Потрушанъ съ дворно мѣсто отъ 2 дек. застроена отъ пръти и пръсъ съ двѣ стаи, плевникъ и дамъ до Бекиръ Ходжа, Османъ Кьосевъ, долъ и пѫть оцѣнена за 100 л. 2) Нива „Ерикликъ“ отъ 12 дек. 4 ара Потрушан. мѣра до Недѣлчо Баевъ, Ради Поповъ и отъ двѣ страни пѫть за 162 л. 3) Нива „Адаларъ“ отъ 7 дек. до Мустафа х. Халиловъ, пѫть, хендекъ и Мехмедъ Арабъ Халиловъ за 70 лв. 4) Нива „Яняма“ отъ два дек. 4 ара до Халилъ х. Онбаши, пѫть, Хасанъ Османъ Чаушовъ и хендекъ за 20 л. 5) Нива „Кърченъ“ отъ 2 дек. до сѫсѣди отъ двѣ страни пѫть, Дикилжи Юмеръ и трѣни за 20 лв. 6) Нива „Кузъ тарлж“ отъ два декара до Назифъ Бейтуловъ, Асанъ Османъ Чаушевъ, отъ двѣ страни пѫть и плетъ за 16 лв. 7) Лозе „Кузъ баа“ отъ 2 декара до сѫсѣди отъ двѣ страни пѫть и пѫтеки за 16 лева.

Имотътъ е собственъ на длъжника, не е заложенъ никѫдѣ и никому.

Продажбата ще се извърши по правата, изложени въ чл. чл. 1004—1028 отъ Гражданското Сѫдопроизводство.

Ако въ продължение на 24 отъ присѫждането се яви нѣкой и наддаде 5%, проданьта се възобновява и продължава още въ слѣдующия подиръ това присѫтственъ день, часътъ до 5 слѣдъ пладне, подиръ изминуването на който срокъ имотътъ се присѫжда окончателно върху оногова, който е наддалъ най-голѣма цѣна.

Желающитѣ да купятъ, могатъ да се явяватъ въ канцеларията ми всѣки присѫтственъ день и часъ, за да прѣглеждатъ книжата и да наддаватъ. 1—1

гр. Провадия 4 май 1915 год.

Финансовъ Бирникъ: А. п. Ивановъ.

Въ модерната бозаджийница
на
БРАТИЯ АЛЕКСИЕВИ

всѣка сутринь се намиратъ за закуска прѣсно млѣко и бюрекъ (баница), приготвенъ съ чисто кравешко масло, отъ които посѣтителитѣ ще останатъ доволни.

На пишуща машина само въ кантората на Василъ Георгиевъ, срѣщу пазаря, се прѣписватъ и написватъ на износни цѣни бързо, чисто и правилно всѣкакъвъ видъ работи, коли и нотариални книжа. Тайната запазена.

Продава се кѫща въ V уч., ул. „Ангелъ Кънчевъ“ № 669/40, съ три стаи, салонъ, дюгень, мутфакъ и чешма въ двора, съ общо пространство 261 к. м.

За споразумение при собственика на кѫщата, или при Василъ Георгиевъ ходатай на улица „Съборна,“ на пазарния площадъ, срѣщу стопанското училище.

Продава се кѫща съ износна цѣна отъ 2 стаи и салонъ, въ мѣстността Трошовата махала. За споразумение при Катина Георгева сѫщата кѫща.

Печатница Д. Тодоровъ — Варна.